

ster, som søle kald dertil, og som søle varmt for den lutheriske Kirke her i Landet, at udsolde al den Virksomhed, hvortil de ere istand, i Forbindelse med Lægfolk, som dertil søle sig kalde, saa vil Staten snart kunne spore velsignelsebringende Virkninger deraf. Naar man har udtalt sig om Sognebaandet, som om det er Noget, der hører til et inderligere kristeligt Samliv, — ja, jeg vil ikke gjentage de Ord, som den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 2den Valgkreds (Ballentin) ved den Leilighed brugte, — det Slags Ord vil jeg ikke fremsøre i en Forsamling som denne; — men, naar han mener, at det hører til det kristelige Livs indre Organisation, saa er det aldeles falsk. Sognebaandet er en ligefrem borgerlig Foranstaltning, som er opkommen derved, at Staten ved et Magtsprog har sat sig i Besiddelse af det, som er Kirkens høieste Ret; og Sognebaandet vil jeg stemple med et Ord, som skal holde Stik, og som maaskee kan bidrage til, at en heel Deel af de Herrer, der ere imod Sagen, ville see den fra en anden Side. Sognebaandet er et religiøst Borneestab og ikke Andet, som vi skulle see at afskaffe.

Med Hensyn til, hvad den ærede Minister for Underviisningen — jeg vil nødig sige „Kirkevæsenet“; thi jeg vil nødig have en Kirkeminister — har fremsørt om, at vi have formeget af det Katholiske i vor Kirke, da vil jeg ikke udbrede mig derom, da den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 1ste Valgkreds (Ottesen) allerede har omtalt denne Side af Sagen; men jeg vil gjøre opmærksom paa en eiendommelig Omstændighed, og det er den, at en vis Side af dem, der høre eller sige sig at høre til den lutheriske-evangeliske Kirke, aldrig troe at kunne sige noget Forsærdeligere, end naar de omtale Katholicismen. Katholicismen er slet ikke saadant et Strømmebillede, som vi skulle blive saa bange for. Det viser sig allerede meget klart, at, hvor der er sand borgerlig Frihed og ikke en formelig Obscurantisme, der skal man nok vide at faae det Gode, der er i Katholicismen, uden at faae det Slechte med. Vi have Exempel i en af vore constitutionelle Medbrødre, idet det constitutionelle Monarchi i Sardinien netop ligger i en saadan

Ramp, og vi haabe, at det skal seire. Men det vilde være en skændig Beskyldning, om den skulde fremsøres her paa den danske Rigsdag, — som heller ikke er fremsørt, uden at det skulde være indirecte, — at der ikke skulde være gode Elementer i Katholicismen. Det er en Beskyldning, vi ikke maae lade sætte paa os. Jeg foretrækker naturligvis — og det gjøre vistnok Alle, der have haft Leilighed til at sætte sig nærmere ind i denne Sag — vor lutheriske Kirke fremfor Katholicismen; men jeg troer ikke, at vi gjøre vor lutheriske Kirke nogen Tjeneste ved at opstille Katholicismen som et saadant gruelt Strømmebillede.

Endelig skal jeg ikke undlade at omtale et andet Punct. Man hører her idelig og idelig Kirken omtale som den, der ene har Ret til at ordne disse Sager. Jeg spørger: hvor er den Kirke, der tales om? Der er jo ikke nogen Kirke, som vi kunne spørge; der kan ikke paavises nogen Kirkerepresentation, og navnlig er det da den allerstørste Bilsfarelse, man kan begaae, naar man siger, at Kirken er repræsenteret ved Geistligheden. Man kan her sige, hvad der er sagt ved en anden Leilighed, at Kirken ikke er et geistligt Prærogativ. I den lutheriske Kirke er som Princip opskillet det almindelige Præstedømme, og forsaavidt der ikke detsomindte er anordnet en vis Ordination, saa er det Noget, det er bevaret som en Rest fra den gamle Tid. Noget, som, uden at berøre den lutheriske Kirkes Væsen, kan undergaae mange Forandringer; men Ordinationen giver ingen Repræsentationsret. Kirken kan kun spørges — hvad en æret Rigsdagsmand allerede har bemærket — saasnart den har faaet sin egen Repræsentation og sin egen Forsatning, og denne Forsatning kan den kun faae ved Lov, og en Lov kan kun bringes tilveie ved en Forening mellem Kongens Regjering og den danske Rigsdag, og den danske Rigsdag er udsprungen af det danske Folk, som har den saakaldte danske Folketirke i sin Midte; og først derved vinder denne Kirke en saadan Skikkelse, at den kan siges at være repræsenteret.

Monrad: Det er ikke uden Betænkning, at jeg tager Ordet efter den Bedrøvelse,